

Doküman No	ÜY-KL-0009
Yayın Tarihi	03.06.2025
Değişiklik No	0
Değişiklik Tarihi	-

**Antalya Bilim Üniversitesi Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile
Program Çıktıları Uyumlandırma Kılavuzu**

Hazırlayan : Antalya Bilim Üniversitesi Eğitim Komisyonu

Doküman No	ÜY-KL-0009
Yayın Tarihi	03.06.2025
Değişiklik No	0
Değişiklik Tarihi	-

İÇİNDEKİLER TABLOSU

1. Giriş	2
1.1. Kılavuzun Amacı ve Kapsamı	2
1.2. Yasal Dayanaklar	2
1.3. Tanımlar	2
2. Program Yeterliliklerinin Belirlenmesi Süreci	2
3) Ulusal ve Temel Alan Yeterliliklerinin Belirlenmesi	3
3.1) Ulusal Yeterliliklerin Belirlenmesi	3
3.2) Temel Alan Yeterliliklerinin Belirlenmesi	5
4) Ulusal ve Temel Alan Yeterliliklerini Program Çıktılarıyla Eşleştirme	11

Doküman No	ÜY-KL-0009
Yayın Tarihi	03.06.2025
Değişiklik No	0
Değişiklik Tarihi	-

1. Giriş 1.1. Kılavuzun Amacı ve Kapsamı

Bukılavuz, TürkiyeYükseköğretimYeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), ulusal yeterlilikler ve temel alan yeterlilikleri doğrultusunda program yeterliliklerinin oluşturulması, gözden geçirilmesi, güncellenmesi ve yeterlilik matrisi ile program çıktısı ilişkilerinin yapılandırılması süreçlerinde izlenecek temel esasları açıklamak amacıyla hazırlanmıştır. Kılavuz; önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyindeki programlar için hazırlanacak program çıktıları ile bu çıktıların ilişkili eşleştirme çalışmalarını kapsar.

1.2. Yasal Dayanaklar

Bukılavuz;2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen program yeterlilikleri ve kalite güvencesi esasları ile Antalya Bilim Üniversitesi eğitim-öğretim, program geliştirme ve kalite güvence süreçlerine ilişkin ilgili kurul, komisyon ve senato kararları çerçevesinde hazırlanmıştır.

1.3. Tanımlar

Bukılavuzda geçen;

TYYÇ: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'ni,

Ulusal Yeterlilik: ilgili eğitim düzeyinde mezundan beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri,

Temel Alan Yeterliliği: programın bağlı olduğu disiplin alanına özgü yeterlilikleri,

Program Yeterliliği/Program Çıktısı: Öğrencilerin programı başarıyla tamamladıklarında kazanmaları beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri,

Yeterlilik Matrisi: Program çıktılarının ulusal ve temel alan yeterlilikleri ile ilişkisini gösteren eşleştirme tablosunu ifade eder.

2. Program Yeterliliklerinin Belirlenmesi Süreci

Program yeterlilikleri, bir öğrencinin mezuniyet sonrası sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlar. Bu yeterlilikler, programın eğitim amaçlarını somutlaştırır ve tüm derslerin ortak çıktısı olarak düşünülmelidir. Öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımı doğrultusunda, program yeterlilikleri yalnızca bilginin aktarımı değil; uygulama, analiz, değerlendirme ve yaşam boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesini hedeflemelidir. Program yeterlilikleri, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) kapsamında tanımlanan

Doküman No	ÜY-KL-0009
Yayın Tarihi	03.06.2025
Değişiklik No	0
Değişiklik Tarihi	-

ulusal yeterlilikler ve ilgili temel alan yeterlilikleri dikkate alınarak hazırlanmalı; bu yeterliliklerle uyumlu ve onları kapsayıcı nitelikte olmalıdır. Bununla birlikte, program yeterlilikleri, programın kendine özgü yapısını ve hedeflerini yansıtacak şekilde özgün olarak oluşturulmalıdır.

Program yeterliliklerinin (program çıktılarının) belirlenmesi süreci, Antalya Bilim Üniversitesi eğitim-öğretim ve program geliştirme süreçlerine ilişkin ilgili yönergeler ile Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda yürütülmektedir.

Bu kılavuz kapsamında, program çıktılarının TYYÇ, ulusal yeterlilikler ve temel alan yeterlilikleri ile ilişkilendirilmesi süreci ele alınmaktadır.

3) Ulusal ve Temel Alan Yeterliliklerinin Belirlenmesi

3.1)Ulusal Yeterliliklerin Belirlenmesi

Ulusal yeterlilikler, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) kapsamında her bir eğitim düzeyi (önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora) için tanımlanan; bu düzeylerden mezun olan bireylerin sahip olması beklenen genel bilgi, beceri ve yetkinlikleri ortaya koyan çerçeve yeterliliklerdir.

Bu yeterlilikler, herhangi bir disipline veya programa özgü olmayıp, ilgili düzeydeki tüm mezunlar için geçerli olan ortak bir yetkinlik setini ifade eder. Başka bir deyişle; ulusal yeterlilikler, bireylerin sahip olması gereken bilişsel (bilgi), uygulamaya dönük (beceri) ve bağımsız çalışabilme, sorumluluk alma, iletişim kurma ve yaşam boyu öğrenme gibi genel yetkinliklerini tanımlayan üst düzey bir referans çerçevesidir. Ulusal yeterlilikler, yükseköğretim sisteminde programların geliştirilmesi, karşılaştırılması ve kalite güvencesinin sağlanması açısından temel bir standart oluşturur. Program yeterlilikleri ve temel alan yeterlilikleri bu çerçeve dikkate alınarak oluşturulur ve böylece farklı programlardan mezun olan bireylerin aynı eğitim düzeyi için asgari yetkinliklere sahip olması güvence altına alınır. Ulusal yeterliliklere, aşağıda yer verilen bağlantılar aracılığıyla erişim sağlanabilir.

TYYÇ Önlisans Düzeyi: <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=32>

TYYÇ Lisans Düzeyi: <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=33>

TYYÇ Yüksek Lisans Düzeyi: <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=34>

TYYÇ Doktora Düzeyi: <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=35>

Eğitim seviyenize bağlı olarak ulusal yeterliliklerin belirlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) sayfası üzerinden seviyenize uygun yeterlilikler incelenmelidir.

TYYÇ sisteminde yer alan düzey tanımları ve ilgili yeterliliklere erişim, aşağıda verilen örnek ekran görüntüleri üzerinden gösterilmektedir. Bu doğrultuda, önlisans seviyesine ait ulusal yeterlilikler aşağıdaki örnekte sunulmuştur.

The screenshot displays the official website of the Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ). The header features the TYÇ logo and the text "TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ". Below the header, there is a navigation menu on the left with options like "Ana Sayfa", "Uluslararası Yeterlilikler Çerçevesi", "ISCED", "TYÇ", "TYÇ Temel Alan ve Programları", "İletişim", and "Kullanıcı Girişi". The main content area is titled "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) ile ilgili internet sitesine HOŞGELDİNİZ." and provides information about the framework's purpose and goals. It also includes a section for "Duyurular" (Announcements) and "Haberler" (News). The "TYÇ" section is expanded, showing a list of levels from 5 to 8, with 5 being the focus. The "Faydalı Linkler" (Useful Links) section lists various international and national organizations. The "TYÇ'nin Yükseköğretim için Önemi" (Importance of TYÇ for Higher Education) section highlights the framework's role in standardizing education and promoting quality.

Şekil 1: TYÇ Düzey Tanımları

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ) 5. Düzey (Önlisans Eğitimi) Yeterlilikleri						
TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
5 ÖN LİSANS EQF-LLL: 5. Düzey QF- EHEA: Kısa Düzey	-Ortaöğretim düzeyinde kazanılan yeterliliklere dayalı olarak alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.	- Alanında edindiği temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri aynı alanda bir ileri eğitim düzeyinde veya aynı düzeydeki bir alanda kullanabilme becerileri kazanma. - Alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak, verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili temel düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. - Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme. - Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri yürütebilme.	- Alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme, öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve karşılayabilme. - Öğrenimini aynı alanda bir ileri eğitim düzeyine veya aynı düzeydeki bir mesleğe yönlendirebilme. - Yaşamboyu öğrenme bilinci kazanmış olma.	- Alanı ile ilgili konularda sahip olduğu temel bilgi ve beceriler düzeyinde düşüncelerini yazılı ve sözlü iletişim yoluyla aktarabilme. - Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme. - Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü A2 Genel Düzeyi'nde kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme. - Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilme.	- Alanı ile ilgili verilerin toplanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere sahip olma. - Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.

Şekil 2: Önlisans Eğitimi Ulusal Yeterlilikleri

Şekil 2’de verilen önlisans düzeyine ait ulusal yeterlilikler, bu düzeyden mezun olan tüm öğrencilerin sahip olması beklenen genel bilgi, beceri ve yetkinlikleri göstermektedir. Bu yeterlilikler, belirli bir programa veya disipline özgü olmayıp, önlisans düzeyindeki tüm programlar için geçerli olan ortak bir çerçeveyi ifade eder.

Dolayısıyla sağlık alanında bir önlisans programından mezun olan bir öğrenci ile farklı bir alandaki önlisans programından mezun olan bir öğrencinin, alanları farklı olmakla birlikte, bu tabloda tanımlanan genel yeterlilik düzeyine ulaşmış olması beklenmektedir.

Ancak bu yeterlilikler genel bir çerçeve sunmakta olup, programa özgü bilgi ve beceriler temel alan yeterlilikleri ve program yeterlilikleri aracılığıyla detaylandırılmaktadır.

3.2) Temel Alan Yeterliliklerinin Belirlenmesi

Temel alan yeterlilikleri, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) kapsamında belirli bir disiplin alanına (örneğin sağlık, mühendislik, sosyal bilimler vb.) özgü olarak

Doküman No	ÜY-KL-0009
Yayın Tarihi	03.06.2025
Değişiklik No	0
Değişiklik Tarihi	-

tanımlanan; o alanda eğitim alan öğrencilerin sahip olması beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri ifade eder.

Bu yeterlilikler, ulusal yeterliliklerde tanımlanan genel çerçevenin, ilgili disipline uyarlanmış ve detaylandırılmış halidir. Başka bir deyişle; temel alan yeterlilikleri, aynı eğitim düzeyinde yer alan farklı programların kendi alanlarına özgü gereksinimlerini karşılayacak şekilde, ulusal yeterlilikleri somutlaştırır ve alan özelinde derinleştirir.

Örneğin sağlık alanındaki bir önlisans programında öğrencilerden beklenen bilgi ve beceriler ile mühendislik alanındaki bir önlisans programında beklenenler farklıdır. Bu farklılık, temel alan yeterlilikleri aracılığıyla tanımlanır. Ancak her iki program da aynı düzeyde (örneğin önlisans) olduğu için ulusal yeterlilikler açısından ortak bir çerçeveyi paylaşır.

Temel alan yeterlilikleri, program yeterliliklerinin oluşturulmasında doğrudan referans alınır ve programın alanına özgü öğrenme çıktılarının belirlenmesinde belirleyici rol oynar.

Temel alan yeterliliklerinin belirlenebilmesi için, öncelikle programın TYYÇ kapsamında hangi eğitim profiline dahil olduğunun belirlenmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, TYYÇ sayfasında yer alan “Temel Alan ve Programlar” seçeneği üzerinden ilerlenerek, programın yapısına uygun olarak Akademik Ağırlıklı veya Uygulama (Mesleki) Ağırlıklı program türlerinden biri seçilmelidir.

Bu seçim, programın eğitim yaklaşımını ve yeterliliklerin niteliğini doğrudan etkilediğinden kritik öneme sahiptir. Profil seçiminin ardından, programın bağlı olduğu temel alan ve yeterlilik düzeyi belirlenerek ilgili Temel Alan Yeterliliklerine ulaşılmalıdır. Bölümünüze en uygun seçenekler TYYÇ sistemi üzerinden kontrol edilerek seçilmelidir (Şekil 3). Bu şekilde belirlenen temel alan yeterlilikleri, programınızın yapısına en uygun çerçeveyi oluşturacaktır.

Temel Alan

72-Sağlık

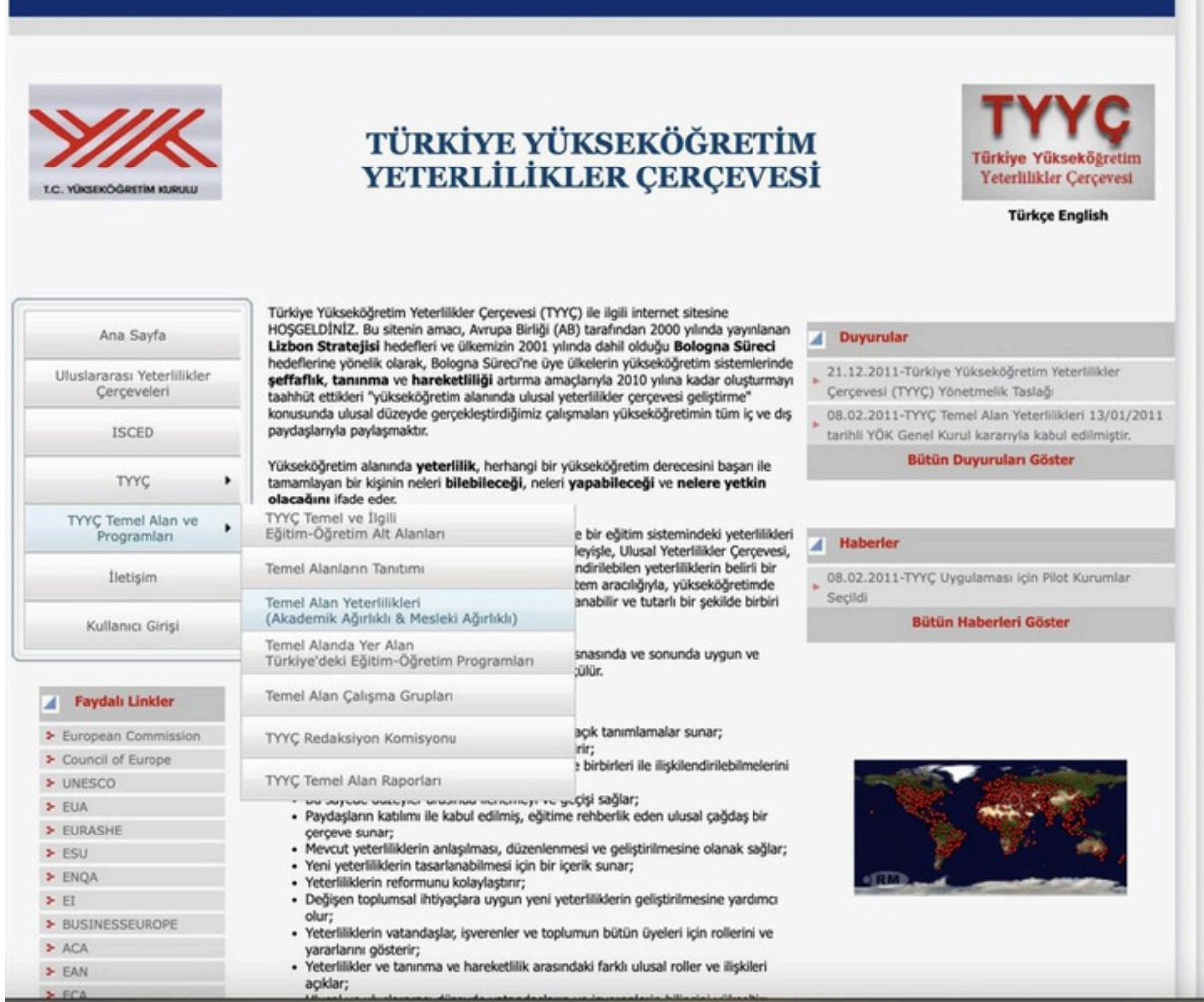
Yeterlilik Düzeyi

5.Düzy (MYO)

Temel Alan	Program İsmi
72-Sağlık	Acil Durum ve Afet Yönetimi{86}
	Ağız ve Diş Sağlığı
	Ameliyathane Hizmetleri
	Anestezi
	Çevre Sağlığı{85}
	Çevre Temizliği ve Denetimi{85}
	Çocuk Gelişimi{76}
	Diyaliz
	Eczane Hizmetleri
	Elektronörofizyoloji{52}
	Evde Hasta Bakımı{76}
	Fizyoterapi
	İlk ve Acil Yardım{86}
	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği{86}
	Laborant ve Veteriner Sağlık{64}
	Laboratuvar Teknolojisi{52}
	Odyometri{52}
	Optisyenlik{52}
	Ortopedik Protez ve Ortez{52}
	Otopsi Yardımcılığı
	Patoloji Laboratuvar Teknikleri
	Perfüzyon Teknikleri
	Radyoterapi{52}
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği{34}
	Spor Yönetimi{21,34,81}
	Tahribatsız Muayene
	Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik{34}
	Tıbbi Görüntüleme Teknikleri{52}
	Tıbbi Laboratuvar Teknikleri{52}
	Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama{34}
	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler{62}
	Yaşlı Bakımı{76}

Mavi renk ile gösterilen programlar TYİÇ **Bilgi** ağırlıklı **Akademik** eğitim-öğretim program türünü (profilini) ifade etmektedir.
Kırmızı renk ile gösterilen programlar TYİÇ **Uygulama** ağırlıklı **Mesleki** eğitim-öğretim program türünü (profilini) ifade etmektedir.

Şekil 3. Uygulama & Akademik Ağırlık Seçimi Seçilen program türünün (Akademik veya Uygulama Ağırlıklı) ardından, TYİÇ sistemi üzerinde yer alan ilgili ekran üzerinden temel alan, yeterlilik düzeyi ve yeterlilik türü seçenekleri belirlenerek programa ait temel alan yeterliliklerine ulaşılmaktadır (Şekil 4 ve Şekil 5).

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

TYYP
Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi
Türkçe English

Ana Sayfa
Uluslararası Yeterlilikler Çerçevesi
ISCED
TYYP
TYYP Temel Alan ve Programları
İletişim
Kullanıcı Girişi

Faydalı Linkler

- European Commission
- Council of Europe
- UNESCO
- EUA
- EURASHE
- ESU
- ENQA
- EI
- BUSINESSEUROPE
- ACA
- EAN
- ECA

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYP) ile ilgili internet sitesine HOŞGELDİNİZ. Bu sitenin amacı, Avrupa Birliği (AB) tarafından 2000 yılında yayınlanan **Lizbon Stratejisi** hedefleri ve ülkemizin 2001 yılında dahil olduğu **Bologna Süreci** hedeflerine yönelik olarak, Bologna Süreci'ne üye ülkelerin yükseköğretim sistemlerinde **şeffaflık, tanınma ve hareketliliği** artırma amaçlarıyla 2010 yılına kadar oluşturmaya taahhüt ettikleri "yükseköğretim alanında ulusal yeterlilikler çerçevesi geliştirme" konusunda ulusal düzeyde gerçekleştirdiğimiz çalışmaların yükseköğretimin tüm iç ve dış paydaşlarıyla paylaşılmasıdır.

Yükseköğretim alanında **yeterlilik**, herhangi bir yükseköğretim derecesini başan ile tamamlayan bir kişinin neleri **bilebileceği**, neleri **yapabileceği** ve **nelere yetkin olacağını** ifade eder.

TYYP Temel ve İlgili Eğitim-Öğretim Alt Alanları

Temel Alanların Tanıtımı

Temel Alan Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı)

Temel Alanda Yer Alan Türkiye'deki Eğitim-Öğretim Programları

Temel Alan Çalışma Grupları

TYYP Redaksiyon Komisyonu

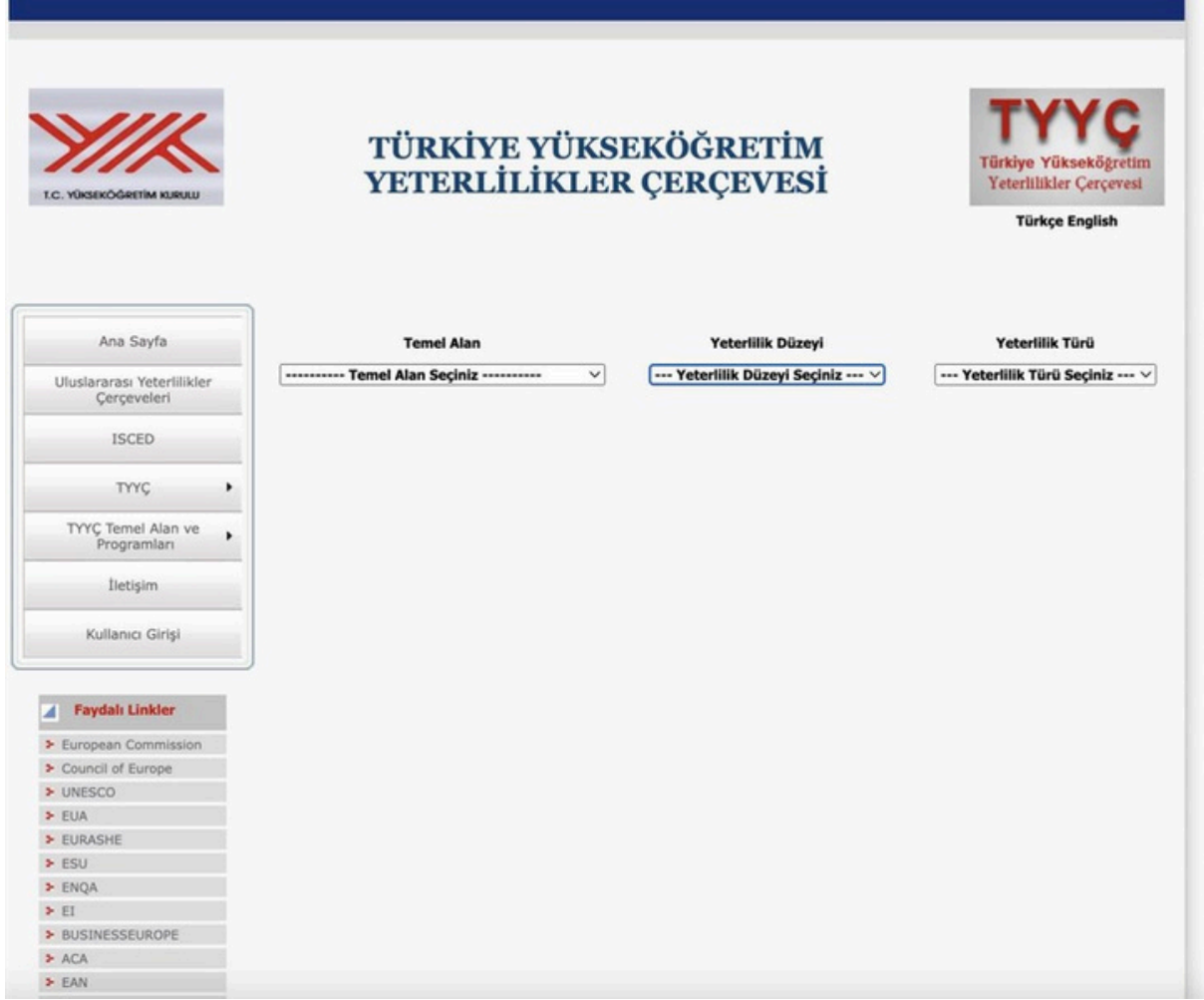
TYYP Temel Alan Raporları

21.12.2011-Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYP) Yönetmelik Taslağı
08.02.2011-TYYP Temel Alan Yeterlilikleri 13/01/2011 tarihli YÖK Genel Kurul kararıyla kabul edilmiştir.
Bütün Duyuruları Göster

08.02.2011-TYYP Uygulaması için Pilot Kurumlar Seçildi
Bütün Haberleri Göster

2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı

Şekil 4. Temel Alan Yeterlilikleri

Şekil 5. Temel Alan Seçimi

Bu seçimler sonucunda, programın bağlı olduğu disipline özgü temel alan yeterlilikleri listelenmekte ve eşleştirme sürecinde kullanılmak üzere referans alınmaktadır. Şekil 6’da, SHMYO programları için önlisans düzeyinde seçilen Akademik Ağırlıklı Sağlık Temel Alanına ait yeterlilikler gösterilmektedir.

TYYÇ Sağlık Temel Alanı Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı) 5. Düzey (ÖN LİSANS Eğitimi)						
TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
5 ÖN LİSANS EQF-LLL: 5. Düzey QF- EHEA: Kısa Dönem	1- Ortaöğretim düzeyinde kazanılan yeterliliklere dayalı olarak sağlık alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir. 2- Sağlık alanındaki temel bilimsel bilgiye ulaşma, değerlendirme ve uygulayabilme bilgisine sahiptir. 3- Etik ilkelerin ve etik kurulların birey ve toplum için önemini tanımlar.	1- Sağlık alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlar ve değerlendirir, sorunları tanımlar, analiz eder ve çözüm için planlanan çalışmalarda yer alır/sorumluluk alır. 2- Sağlık alanı ile ilgili temel bilgisayar programlarını ve ilgili teknolojileri kullanır.	1- Sağlık alanı ile ilgili sahip olduğu temel bilgi birikimini kullanarak verilen bir görevi bağımsız olarak yürütür. 2- Sağlık alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için ekip üyesi olarak çalışır. 3- Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri yönetir.	1- Sağlık alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir. 2- Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve öğrenmesini yönlendirir. 3- Yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.	1- Sağlık alanı ile ilgili konularda sahip olduğu temel bilgi ve becerileri kullanarak ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir, düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır. 2- Sağlık alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır. 3- Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinliklere katkı verir. 4- Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü A2 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar. 5- Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı temel düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır. 6- Sağlık alanında toplumun ve dünyanın gündemindeki olayları izler ve gelişmelere duyarlıdır.	1- Sağlık alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder. 2- Kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve bu süreçlere katılır. 3- Birey ve halk sağlığı, çevre koruma ve iş güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir. 4- Birey olarak görev, hak ve sorumlulukları ile ilgili yasa, yönetmelik, mevzuata ve mesleki etik kurallarına uygun davranır. 5- Dış görünüm, tavır, tutum ve davranışları ile topluma örnektir. 6- Diğer sağlık disiplinleri ile çalışabilme deneyimine sahiptir. 7- Mesleki ve etik değerleri gözeterek çözüm önerileri geliştirir.

Şekil 6. Akademik Ağırlıklı Sağlık Temel Alanı Önlisans Yeterlilikleri Tabloda yer alan temel alan yeterlilikleri, sağlık alanına özgü olarak öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri sistematik bir şekilde göstermektedir. Bu yapı içerisinde bilgi ve beceri boyutlarının yanı sıra, bağımsız çalışabilme, öğrenme, iletişim ve alana özgü yetkinlikler ayrı başlıklar altında ele alınmıştır.

Bu yeterlilikler, program çıktılarının oluşturulması ve TYYÇ matrisi ile eşleştirilmesi sürecinde temel referans olarak kullanılmakta olup, programın alanına özgü yetkinlik düzeyini belirlemede yol gösterici niteliktedir.

Doküman No	ÜY-KL-0009
Yayın Tarihi	03.06.2025
Değişiklik No	0
Değişiklik Tarihi	-

4) Ulusal Ve Temel Alan Yeterliliklerini Program Çıktılarıyla Eşleştirme

Programlara ait ulusal yeterlilikler ile temel alan yeterliliklerinin, program çıktılarıyla sistematik bir şekilde eşleştirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda bir TYYÇ eşleştirme matrisi oluşturulmalıdır.

Oluşturulacak matriste:

- Üst satırda program çıktıları,
- Sol sütunda temel alan yeterlilikleri,
- Sağ sütunda ise ulusal yeterlilikler yer almalıdır.

Her bir yeterlilik ile program çıktıları arasındaki ilişki, matriste ilgili hücreler işaretlenerek gösterilmelidir.

Şekil 7’de verilen SHMYO Tıbbi Görüntüleme Teknikleri Programına ait örnek TYYÇ matrisi incelendiğinde, yeterliliklerin program çıktıları ile nasıl eşleştirildiği açık şekilde görülmektedir. Bu örnek, matrisin oluşturulması ve doldurulması sürecine rehberlik etmektedir.

Matris üzerinde kullanılan renk kodlarına göre gri dolgu ulusal yeterlilikleri, koyu deniz mavisi dolgu ise temel alan yeterliliklerini temsil etmektedir.

Not: Program çıktılarının, ilgili ulusal ve temel alan yeterliliklerini kapsayacak şekilde güncellenmesi gerekebilir. Bu nedenle eşleştirme süreci yalnızca bir işaretleme değil, aynı zamanda program çıktılarının gözden geçirilmesini de içermektedir.

Bu doğrultuda oluşturulan TYYÇ matrisi, program çıktıları ile ulusal ve temel alan yeterlilikleri arasındaki uyumu ortaya koyan ve kalite güvencesi süreçlerinde kullanılan temel bir araç niteliğindedir.

Bu adımlar izlenerek, programa özgü TYYÇ matrisi oluşturulabilir ve yeterlilikler ile program çıktıları arasında tutarlı bir ilişki kurulabilir.

A		B		C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z AA AB AC AD AE AF														AG		AH	
1	Temel Alan			Program Yeterlilikleri														Ulusal Yeterlilik			
2				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1			
3	Bilgi			1														1	Bilgi		
4				2														2			
5				3														3			
6	Beceriler			1														1	Beceriler		
7				2														2			
8	Yetkinlikler	Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	1															1	Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk	Yetkinlikler	
9			2															2			
10			3															3			
11		Öğrenme Yetkinliği	1															1	Öğrenme Yetkinliği		
12			2															2			
13			3															3			
14		İletişim ve Sosyal Yetkinlik	1																1		İletişim ve Sosyal Yetkinlik
15			2															2			
16			3															3			
17			4															4			
18		Alana Özgü Yetkinlik	5																		
19			6																		
20			1															1			
21			2															2			
22			3																		
23			4																		
24			5																		
25		6																			
26		7																			

Şekil 7. SHMYO Tıbbi Görüntüleme Teknikleri (Akademik Ağırlıklı Önlisans Sağlık Temel Alanı) için Oluşturulmuş Örnek TYYÇ Matrisi